

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 2 kwietnia 2008 r.

w sprawie pomocy państwa C 41/07 (ex NN 49/07) udzielonej przez Rumunię na rzecz Tractorul

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 1102)

(Jedynie tekst w języku rumuńskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2008/767/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

i 31 maja 2007 r. Spotkanie z władzami rumuńskimi odbyło się w dniu 3 maja 2007 r.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

(2) W pismach z dnia 5 lipca 2007 r. i 30 lipca 2007 r. Komisja nalegała, aby władze rumuńskie zrezygnowały ze szczególnych warunków dołączonych do umowy prywatyzacyjnej Tractorul, wskazując jednocześnie, że niezawieszenie niezgodnej z prawem pomocy może spowodować wydanie przez Komisję decyzji na podstawie art. 88 ust. 2 Traktatu WE oraz art. 11 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady zastosowania art. 93 Traktatu WE⁽²⁾ (nakazu zawieszenia).

(3) Władze rumuńskie przedstawiły dodatkowe informacje w pismach z dnia 8 i 10 sierpnia 2007 r.

1. PROCEDURA

(1) W dniu 17 stycznia 2007 r. Komisja zwróciła się o przekazanie ogólnych informacji na temat kilku rumuńskich przedsiębiorstw publicznych, w tym SC Tractorul U.T.B. SA Braşov (zwanego dalej „Tractorul”), w kontekście dobrowolnego postępowania likwidacyjnego. Rumunia przedstawiła te informacje w piśmie z dnia 15 lutego 2007 r. Komisja zwróciła się o przekazanie dalszych informacji w dniu 8 marca 2007 r. i 22 maja 2007 r., a Rumunia przedstawiła je w pismach z dnia 21 marca 2007 r., 25 maja 2007 r.

(4) W piśmie z dnia 25 września 2007 r. Komisja poinformowała Rumunię, iż podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do przyznanej niezgodnie z prawem pomocy oraz o wydaniu nakazu zawieszenia. Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania i nakazie zawieszenia została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedłożenia uwag na temat pomocy.

⁽¹⁾ Dz.U. C 249 z 24.10.2007, s. 21.

⁽²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

- (5) W piśmie z dnia 27 listopada 2007 r. Rumunia przedstawiła swoje uwagi. W piśmie z dnia 28 listopada 2007 r. swoje uwagi przedstawiło Flăvius Investitii SRL (zwane dalej „Flăvius”). Uwagi te przekazano Rumunii w dniu 5 grudnia 2007 r. Rumunia przedstawiła swój komentarz do uwag Flăvius w piśmie z dnia 4 stycznia 2008 r.
- (6) W piśmie z dnia 12 grudnia 2007 r. Komisja zwróciła się o przekazanie dalszych informacji, które przedstawiono w pismach z dnia 14 i 15 stycznia 2008 r.
- (7) W dniu 19 grudnia 2007 r. służby Komisji spotkały się z władzami rumuńskimi, którym towarzyszyli przedstawiciele Flăvius.

2. OPIS

2.1. Przedsiębiorstwo

- (8) Tractorul jest przedsiębiorstwem państwowym. AVAS, rumuńska publiczna agencja prywatyzacyjna, posiada 80,17 % udziałów, 17,15 % udziałów należy do SIF Transilvania, prywatnego funduszu inwestycyjnego, zaś pozostałe 2,67 % do prywatnych osób fizycznych i prawnych. Do końca 2006 r. Tractorul, zlokalizowany na przemysłowych terenach w pobliżu centrum miasta Braşov, był dużym producentem traktorów i maszyn rolniczych. Zatrudniał około 2 300 osób.
- (9) W 2006 r. Tractorul odnotował straty w wysokości 46 mln EUR, zaś jego zadłużenie wynosiło około 250 mln EUR, z czego 200 mln EUR dotyczyło należności wobec budżetu państwa. Ze względu na wysoki poziom strat i zadłużenia w dniu 23 lutego 2007 r. Tractorul zaprzestał działalności i został postawiony w stan dobrowolnej likwidacji na mocy nadzwyczajnego rozporządzenia rządu 3/2007 (GEO 3/2007).
- (10) Uprzednio AVAS kilkakrotnie próbowała sprywatyzować przedsiębiorstwo, jednak bez powodzenia.
- (11) Tractorul mieści się w Braşov. Obszar ten kwalifikuje się do regionalnej pomocy na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE.

2.2. Opis środków

- (12) Na początku 2007 r. Tractorul posiadał znaczący narosły dług, którego nie był w stanie spłacić. Jednak rząd rumuński, przyjmując GEO 3/2007, przełożył postępowanie upadłościowe o 6 miesięcy. W tym czasie AVAS, jako udziałowiec, miała podjąć decyzję o sprywatyzowaniu przedsiębiorstwa bądź postawieniu go w stan dobrowolnej likwidacji.
- (13) W dniu 23 lutego 2007 r. AVAS postanowiła dobrowolnie zlikwidować przedsiębiorstwo. W tym celu w maju 2007 r. AVAS zorganizowała przetarg publiczny

w celu wyznaczenia likwidatora, określając jednocześnie w dokumentach przetargowych przedmiot likwidacji: dwie „funkcjonalne części składowe” (*), tj. produkcję traktorów oraz obróbkę elementów żeliwnych. Przetarg wygrała Casa de Insolvență Transilvania (zwana dalej „CIT”). Została ona wyznaczona do zarządzania sprzedażą Tractorul.

- (14) Po określeniu aktywów będących przedmiotem likwidacji CIT w dniu 5 lipca 2007 r. zorganizowała przetarg otwarty obejmujący wszystkie aktywa przedsiębiorstwa, w tym nieruchomości (126 ha gruntu) oraz budynki fabryczne, biura i mieszkania, maszyny, prawa własności intelektualnej oraz znaki towarowe. Cena wywoławcza w odniesieniu do sprzedaży blokowej wynosiła 77 035 000 EUR.
- (15) Swoją ofertę zgłosiło kilka przedsiębiorstw, ale tylko dwa zaakceptowały cenę wywoławczą w wysokości 77 mln EUR. Spółka Flăvius wygrała przetarg, ponieważ złożyła ofertę jako pierwsza, a jej konkurent nie zaoferował wyższej ceny. Wkrótce potem podpisano ramową umowę sprzedaży i umowę kupna-sprzedaży.
- (16) Dokumenty przetargowe przewidują różnego rodzaju zobowiązania kupującego: zachowanie profilu działalności, tj. produkcji traktorów, przez następnych 10 lat; zatrudnienie w pierwszej kolejności byłych pracowników Tractorul; zapewnienie części zamiennych i usług przez kolejne 2 lata (usługi gwarancyjne) oraz 10 lat (usługi pogwarancyjne); dostarczanie elementów żeliwnych przez kolejnych 5 lat.

3. DECYZJA O WSZCZĘCIU FORMALNEGO POSTĘPOWANIA I WYDANIU NAKAZU ZAWIESZENIA

- (17) Formalne postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte ze względu na obawy, iż proces likwidacyjny jest tak naprawdę prywatyzacją, a załączone warunki, zgodnie z którymi wymagane jest utrzymanie działalności produkcyjnej przedsiębiorstwa, obniżyły cenę sprzedaży, a tym samym mogły stanowić korzyść z punktu widzenia sprzedawanego przedsiębiorstwa bądź kupującego.
- (18) Po pierwsze, zgodnie z dostępnymi w tej chwili informacjami pochodzącymi głównie z artykułów prasowych, Komisja ma podstawy, aby przypuszczać, że AVAS zaplanowała dołączenie do sprzedaży Tractorul pewnych warunków, które zapewniłyby utrzymanie produkcji i obecnego poziomu zatrudnienia. Komisja podejrzewa, że warunki te wpłynęły na obniżenie ceny sprzedaży i mogły nawet zniechęcić inne potencjalnie zainteresowane strony do złożenia oferty.

(* W swojej początkowej decyzji Komisja użyła wyrażenia „opłacalny zakres działalności”. Rumunia sprzeciwiła się jednak takiemu sformułowaniu, przekonując, że aktywa Tractorul nie są w stanie umożliwiającym prowadzenie działalności zrównoważonej z gospodarczego punktu widzenia. Rumunia zaproponowała termin „aktywa funkcjonalne”.

- (19) Po drugie, władze rumuńskie nie przekazały żadnych informacji potwierdzających, że w przeciwieństwie do likwidacji sądowej dobrowolna likwidacja obejmująca sprzedaż funkcjonalnych części składowych byłaby najkorzystniejsza dla państwa jako udziałowca oraz dla wierzycieli. Komisja wyrażała wątpliwości, czy podmiot gospodarki rynkowej zachowałby położony w pobliżu centrum miasta Braşov wartościowy grunt z przestarzałymi budynkami fabrycznymi i maszynami, zamiast dokonać wydzielenia terenu niepotrzebnego z punktu widzenia działalności produkcyjnej i oddzielnego sprzedania go, tym samym uzyskując prawdopodobnie wyższą cenę.
- (20) Ponieważ mimo wielokrotnych ostrzeżeń Komisji władze rumuńskie przeprowadziły przetarg publiczny dotyczący opłacalnych części składowych i wkrótce potem podpisały ze zwycięzcą przetargu umowę sprzedaży, Komisja wydała w tym samym czasie nakaz zawieszenia.

4. UWAGI STRONY RUMUŃSKIEJ

- (21) Rumunia przekonuje, że sprzedając opłacalne części składowe Tractorul, AVAS działała jak podmiot gospodarki rynkowej i uzyskała najwyższą możliwą cenę. A zatem nie udzielono pomocy państwa.
- (22) Po pierwsze, Rumunia argumentuje, że Tractorul nie został sprywatyzowany, a tak naprawdę poddany dobrowolnej likwidacji. O ile prywatyzacja wiąże się ze sprzedażą udziałów państwa stronom trzecim, a przedsiębiorstwo nadal istnieje, o tyle dobrowolna likwidacja obejmuje sprzedaż aktywów przedsiębiorstwa, spłaceniu długów wierzycielom zgodnie z porządkiem prawnym i rozdzielenie wszelkich nadwyżek wśród udziałowców. Po zakończeniu tej operacji podmiot przestaje istnieć i jest wykreślony z rejestru przedsiębiorstw.
- (23) Rumunia wyjaśniła też, że dobrowolną likwidację przedsiębiorstwa zorganizowano na podstawie otwartego, przejrzystego, niedyskryminacyjnego i bezwarunkowego przetargu. Przetarg ten był szeroko ogłaszany w prasie lokalnej i krajowej.
- (24) Przetarg dotyczący opłacalnych części składowych był bezwarunkowy, tak aby cena sprzedaży nie została zniżona. Umowa sprzedaży zawarta między Tractorul a Flavus nie zawiera żadnych zobowiązań kupującego w odniesieniu do utrzymania działalności przez 10 lat czy zatrudnienia konkretnej liczby pracowników dawnego przedsiębiorstwa. Cena sprzedaży odzwierciedla zatem wartość rynkową Tractorul.
- (25) Po drugie, Rumunia przekonuje, że choć AVAS zamierzała oddzielnie sprzedać dwie funkcjonalne części składowe, to niezależny likwidator, CIT, po wstępnej ocenie zalecił sprzedaż platformy przemysłowej jako całości. Taka forma sprzedaży byłaby korzystniejsza niż sprzedaż
- poszczególnych części, tym bardziej, że w skład platformy przemysłowej wchodziły pewne mało atrakcyjne aktywa (tj. działki, które nie mają dostępu do miejscowej infrastruktury lub położone są w pobliżu miejskiego wysypiska śmieci, przestarzałe budynki itd.). Oddzielne sprzedanie ich prawdopodobnie nie byłoby możliwe.
- (26) Według sprawozdania z oceny, wartość wszystkich aktywów Tractorul wynosi około 100 mln EUR. W celu uniknięcia dodatkowych kosztów likwidacji i utrzymania związanych z indywidualną sprzedażą aktywów likwidator zaoferował aktywa do sprzedaży jako całość (funkcjonalna część składowa) i skalkulował obniżkę na poziomie 23 %. Dlatego cena wywoławcza wynosiła 77 mln EUR i odzwierciedlała wartość rynkową. Ponadto żaden konkurent nie zaoferował wyższej ceny.
- (27) Wreszcie Rumunia wyjaśniła, że dobrowolną likwidację dopuszcza krajowa ustawa o przedsiębiorstwach (ustawa 31/1990) i specjalna ustawa mająca na celu przyspieszenie prywatyzacji (ustawa 137/2002). Rumunia zapewniła, że likwidacja dobrowolna to szybsze postępowanie, które wiąże się z niższymi kosztami dla przedsiębiorstwa. Jednocześnie wierzyciele dysponują takimi samymi narzędziami kontroli, co gwarantuje, że ich prawa nie zostaną naruszone.

5. UWAGI STRON TRZECICH

- (28) Pismem z dnia 24 października 2007 r. przedsiębiorstwo Flavus włączyło się w postępowanie Komisji jako strona zainteresowana.
- (29) Po pierwsze, Flavus przekonywało, że przetarg dotyczący Tractorul był otwarty, przejrzysty i niedyskryminacyjny. Szeroko ogłaszano go w prasie lokalnej i krajowej.
- (30) Po drugie, Flavus dowodzi, że w przypadku sprzedaży opłacalnych części składowych Tractorul nie dołączono żadnych warunków. Za warunek nie można uznać wymogu utrzymania profilu działalności (tj. produkcji traktorów) przez następnych dziesięć lat, ponieważ nie obejmował on zobowiązania do faktycznego wytwarzania tych pojazdów. Flavus wyjaśniło ponadto, że dokonało zakupu opłacalnych części składowych ze względu na ekonomiczny potencjał gruntu pod zabudowę i nie zamierza na nowo rozpoczynać na tym terenie produkcji traktorów. A zatem przedmiotowy wymóg nie był uciążliwy, a odnosił się jedynie do administracyjnej procedury rejestracji przedmiotu działalności w rejestrze handlowym.
- (31) Również w odniesieniu do obowiązku ponownego zatrudnienia w pierwszej kolejności byłych pracowników Tractorul Flavus przekonuje, że nie był to warunek uciążliwy, który miał wpływ na obniżenie ceny sprzedaży.

(32) Konkludując, Flavus przekonuje, że rzekome warunki dołączone do dokumentacji przetargowej nie wpłynęły na obniżenie ceny sprzedaży. Odzwierciedla to również sprawozdanie z oceny sporządzone przez niezależnego eksperta wyznaczonego przez likwidatora do przeprowadzenia oceny Tractorul.

6. OCENA

6.1. Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

(33) W art. 87 ust. 1 Traktatu WE stwierdzono, że o ile Traktat nie stanowi inaczej, niezgodna ze wspólnym rynkiem jest wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

(34) Artykuł 295 Traktatu WE stanowi, że zasady wspólnotowe są neutralne w odniesieniu do własności publicznej i prywatnej. Zgodnie z art. 86 ust. 1 Traktatu WE przedsiębiorstwa publiczne również podlegają zasadom pomocy państwa.

(35) Zgodnie ze spójnym orzecznictwem Europejskiego Trybunału⁽⁵⁾ i zasadami Komisji oraz praktyką w zakresie pomocy państwa w kontekście prywatyzacji⁽⁶⁾, w sytuacji, gdy państwo członkowskie posiada lub zbywa przedsiębiorstwo bądź nabywa lub sprzedaje udziały w przedsiębiorstwie, pomoc państwa nie jest udzielana, jeżeli postępowanie państwa członkowskiego jest zgodne z zachowaniem prywatnego inwestora w gospodarce rynkowej.

(36) A zatem, gdy dochodzi do prywatyzacji w drodze sprzedaży akcji na giełdzie, z zasady zakłada się, że odbyła się ona na warunkach rynkowych i nie stanowiła pomocy państwa. Kiedy prywatyzacja prowadzona jest na podstawie sprzedaży inwestorowi strategicznemu, również można zakładać, że nie stanowi ona pomocy państwa, o ile spełnione są następujące warunki: po pierwsze, przedsiębiorstwo jest sprzedawane w ramach przetargu, otwartego dla wszystkich chętnych, przejrzystego i niedyskryminacyjnego; po drugie, nie załącza się żadnych warunków, które nie są zwyczajowymi wymogami stosowanymi w przypadku porównywalnych umów zawieranych między podmiotami prywatnymi i które potencjalnie mogą obniżyć cenę sprzedaży; po trzecie, przedsiębiorstwo jest sprzedawane oferentowi oferującemu najwyższą cenę; i po czwarte, oferenci muszą

posiadać wystarczająco dużo czasu i informacji, aby dokonać właściwej wyceny aktywów będącej podstawą dla ich oferty⁽⁷⁾. W innych przypadkach sprzedaż inwestorowi strategicznemu należy przeanalizować pod kątem ewentualnego udzielenia pomocy. A zatem należy o niej powiadomić.

(37) W takich przypadkach stwierdzenie, czy transakcja, która dotyczy aktywów państwowych, stanowi pomoc, z zasady wymaga dokonania oceny, czy tak samo postąpiłby w podobnej sytuacji podmiot gospodarki rynkowej, tj. czy sprzedałby przedsiębiorstwo za taką cenę. Stosując zasadę testu prywatnego inwestora, nie można brać pod uwagę przyczyn zaakceptowania niższej ceny o charakterze nieekonomicznym, takich jak przesłanki związane z polityką przemysłową i zatrudnieniem oraz cele rozwoju regionalnego, których nie uwzględniłby podmiot gospodarki rynkowej. Postępowanie takie wskazuje na udzielenie pomocy. Komisja⁽⁸⁾ wielokrotnie wyjaśniała tę zasadę. Konsekwentnie potwierdzał ją Trybunał⁽⁹⁾.

(38) Jeżeli nie został spełniony którykolwiek z wymienionych wyżej wymogów, Komisja uznaje, że sprzedaż publiczną należy przeanalizować pod kątem ewentualnej pomocy, a zatem trzeba o niej powiadomić⁽¹⁰⁾. Przestrzegając tych wymogów, państwo byłoby pewne uzyskania za swoje aktywa najwyższej ceny, tj. ceny rynkowej. Nie doszłoby wówczas do udzielenia pomocy państwa.

(39) Stawiając kupującemu pewne warunki, państwo potencjalnie obniża cenę sprzedaży, a tym samym rezygnuje z dodatkowego dochodu. Przed wszystkim warunki te mogą odstręczać potencjalnych zainteresowanych inwestorów od złożenia oferty. Otoczenie konkurencyjne przetargu podlega zakłóceniom i nawet ewentualnie złożona najwyższa oferta niekoniecznie odzwierciedla wartość rynkową⁽¹¹⁾.

⁽⁵⁾ Zob. na przykład: sprawa T-296/97 Zb.Orz., *Alitalia*, sprawy T-228/99 i T-233/99, *WestLB przeciwko Komisji*; sprawa T-366/00, *Scott SA*, sprawy C-328/99 i C-399/00, *Włochy i SIM 2 Multimedia przeciwko Komisji*; sprawa T-358/94, *Air France przeciwko Komisji*.

⁽⁶⁾ XXIII Sprawozdanie w sprawie polityki konkurencji, 1993 r., s. 255.

⁽⁷⁾ Punkt 402 i następne XXIII Sprawozdania w sprawie polityki konkurencji (1993 r.). Zob. też punkt 248 XXI. Sprawozdania w sprawie polityki konkurencji (1991): „Nie dochodzi do udzielenia pomocy, gdy pakiet udziałów sprzedawany jest oferentowi, który zaproponował najwyższą cenę w ramach otwartej i bezwarunkowej procedury przetargowej. Jeżeli pakiet udziałów sprzedano na innych warunkach, można dopatrywać się elementów pomocy”.

⁽⁸⁾ Zob. na przykład decyzja Komisji z dnia 3 maja 2000 r., *TASQ*, Dz.U. L 272 z 25.10.2000, w której Komisja uznała, że „Władze francuskie wykazały też, że zaproszenie do składania ofert było przejrzyste i bezwarunkowe [...]. Przedłożone dokumenty dowodzą w szczególności, że sprzedaż *TASQ* nie była warunkowa, na przykład w odniesieniu do zachowania miejsc pracy, lokalizacji oraz kontynuowania działalności”. Pozwoliło to Komisji wyciągnąć wniosek, że w ramach prywatyzacji nie udzielono żadnej pomocy.

⁽⁹⁾ Zob. na przykład sprawy T-228/99 i T-233/99, *WestLB przeciwko Komisji*; sprawa T-366/00, *Scott SA*, sprawy C-328/99 i C-399/00, *Włochy i SIM 2 Multimedia przeciwko Komisji*; sprawa T-358/94, *Air France przeciwko Komisji*; sprawa T-296/97 Zb.Orz., *Alitalia*.

⁽¹⁰⁾ Zob. XXIII. Sprawozdanie w sprawie polityki konkurencji, 1993 r., s. 255.

⁽¹¹⁾ W decyzji Komisji z dnia 15 lutego 2000 r., *Dessauer Geräteindustrie* (Dz.U. L 1 z 4.1.2001, s. 10), brak warunków, tj. bezwarunkowy charakter przetargu, pozwolił Komisji na wyciągnięcie wniosku, iż w ramach procedury prywatyzacyjnej nie udzielono pomocy państwa.

(40) Stawiając takie warunki i akceptując tym samym możliwość, iż za posiadane udziały lub aktywa nie zostanie zapłacona najlepsza cena, państwo nie postępuje jak podmiot gospodarki rynkowej, który próbowałby uzyskać najwyższą możliwą cenę. Zamiast tego państwo decyduje się na sprzedaż przedsiębiorstwa poniżej ceny rynkowej. Podmiot gospodarki rynkowej nie miałby interesu gospodarczego w dołączaniu porównywalnych warunków (w szczególności takich, jak utrzymanie poziomu zatrudnienia, warunki korzystne dla danego regionu czy zapewnienie określonego poziomu inwestycji), ale sprzedałby przedsiębiorstwo temu, kto zaoferowałby najwyższą cenę. Nabywca miałby wówczas swobodę w określaniu przyszłości kupionego przedsiębiorstwa lub aktywów⁽¹²⁾.

(41) Nie oznacza to, że wszelkie warunki stawiane w ramach procesu prywatyzacji automatycznie wskazują na udzielanie pomocy państwa. Po pierwsze, nie są problematyczne warunki powszechnie stawiane w przypadku tego rodzaju transakcji zawieranych między prywatnymi podmiotami (tj. zabezpieczenia spełniające określone normy, dowód świadczący o finansowej sytuacji oferenta czy zgodność z zasadami krajowego rynku pracy). Po drugie, nawet warunki, które wydają się nadzwyczajne w odniesieniu do podmiotów prywatnych, wskazują na udzielenie pomocy państwa tylko wówczas, gdy mogą wpływać na obniżenie ceny sprzedaży i stanowią korzyść. W poszczególnych przypadkach należy wykazać, że warunki takie nie stanowią pomocy⁽¹³⁾.

Warunki dołączone do sprzedaży Tractorul

(42) Wszczynając postępowanie na podstawie art. 88 ust. 2 Traktatu, Komisja miała wątpliwości, czy sprzedaż Tractorul przeprowadzono na podstawie otwartego, przejrzystego, niedyskryminacyjnego i bezwarunkowego przetargu. Zgodnie z informacjami dostępnymi na tym etapie i pochodzącymi głównie z artykułów prasowych Komisja podejrzewała, że na podstawie dokumentów przetargowych opublikowanych przez AVAS w celu wyznaczenia likwidatora ta rumuńska agencja prywatyzacyjna postanowiła sprzedać Tractorul jako funkcjonalne części składowe i już na wczesnym etapie dołączyła warunki mające na celu zapewnienie utrzymania działalności produkcyjnej przez następnych 10 lat i ponowne zatrudnienie byłych pracowników. Komisja uznała, że warunki te mogą wpływać na obniżenie ceny, a dołączając je, państwo nie postępowoło jak podmiot gospodarki rynkowej. Konkludując, warunki te mogły stanowić pomoc państwa.

(43) Na podstawie informacji przekazanych przez Rumunię Komisja odnotowuje, że warunki dołączone do sprzedaży

Tractorul sformułowano w taki sposób, iż nie nakładały one na potencjalnych kupujących uciążliwych zobowiązań, ponieważ były to jedynie wymogi formalne. Warunek prowadzenia działalności przez następnych dziesięć lat dotyczył rejestracji przedmiotu działalności, tj. produkcji traktorów i innych urządzeń rolniczych, w rejestrze handlowym i nie zobowiązuje nabywcy do faktycznej kontynuacji produkcji traktorów. Nabywca (Flavus) wyjaśnił, że jego radca prawny również potwierdził, iż przedmiotowa klauzula nie wiąże się z koniecznością prowadzenia jakiegokolwiek działalności produkcyjnej. Flavus w żadnym wypadku nie zamierza od nowa rozpocząć jakiegokolwiek działalności produkcyjnej na tym terenie.

(44) Również zobowiązania do priorytetowego traktowania dawnych pracowników Tractorul czy zapewnienia części zamiennych i komponentów nie są zobowiązaniami uciążliwymi. Zostały one uwzględnione w dokumentach przetargowych jako klauzule o zachowaniu należytej staranności, a zatem nie są obowiązkowe i wiążące dla nowego właściciela.

(45) Władze rumuńskie wyjaśniły, że dołączając te symboliczne warunki AVAS pragnęła zachować renomę przedsiębiorstwa i jego produktów, które nadal są powszechnie obecne na rumuńskim rynku.

(46) W świetle powyższych rozważań Komisja stwierdza, że ponieważ warunki te nie miały uciążliwego charakteru, a dla wszystkich potencjalnych nabywców jasno wynikało to ze sformułowań zawartych w dokumentach przetargowych, nie obniżyły one ceny sprzedaży i nie mogły zniechęcać potencjalnych inwestorów do złożenia oferty, a zatem nie spowodowały strat w zasobach państwowych. Za wnioskiem tym przemawia również fakt, że żaden z czterech oferentów biorących udział w przetargu nie jest nawet w najmniejszym stopniu zaangażowany w produkcję traktorów. Komisja uważa zatem, że dołączone warunki nie stanowiły pomocy państwa.

Sprzedaż blokowa

(47) Wszczynając postępowanie na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu WE, Komisja wyrażała wątpliwości, czy dobrowolna likwidacja obejmująca sprzedaż opłacalnych części składowych będzie korzystniejsza dla państwa jako udziałowca oraz dla wierzycieli niż likwidacja sądowa czy sprzedaż poszczególnych części.

(48) Rumunia przekonuje, że AVAS postępowołała jak podmiot gospodarki rynkowej i uzyskała za Tractorul najwyższą możliwą cenę. Dlatego w ramach otwartego, przejrzystego, niedyskryminacyjnego i bezwarunkowego przetargu AVAS wyznaczyła niezależnego likwidatora, który przeprowadził dobrowolną likwidację.

⁽¹²⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 27 lutego 2008 r., *Prywatyzacja Automobile Craiova, Rumunia*, dotychczas niepublikowana.

⁽¹³⁾ Taką analizę przeprowadzono na przykład w decyzji Komisji z dnia 20 czerwca 2001 r., *Sprzedaż udziałów w GSG – Land Berlin*, Dz.U. C 67 z 16.3.2002, s. 33. Pozwoliła ona Komisji dojść do wniosku, że nawet po uwzględnieniu nadzwyczajnych warunków nie doszło do udzielenia pomocy przez państwo. Uznano, że warunki te nie mogły wpłynąć na obniżenie ceny sprzedaży.

- (49) Na podstawie informacji przekazanych przez Rumunię Komisja zauważa, że początkowo AVAS zamierzała oddzielnie sprzedać dwie odpłacalne części składowe – fabrykę traktorów oraz wytwórnię elementów żeliwnych i odlewnię. Jednak na podstawie własnej oceny 37 poszczególnych aktywów spółka CIT (likwidator) zaleciła sprzedaż platformy przemysłowej w całości, tak aby uzyskać maksymalny dochód. Do sprzedaży pojedynczych aktywów przedsiębiorstwa miało dojść tylko w przypadku, gdyby żaden potencjalny nabywca nie wyraził zainteresowania nabyciem terenu w całości.
- (50) Likwidator rozpatrzył korzyści wynikające ze sprzedaży całościowej. Po pierwsze, mapy przekazane przez władze rumuńskie pokazują, że na tyłach platformy przemysłowej, w okolicach miejskiego wysypiska śmieci, usytuowanych jest kilka działek, które nie posiadają połączenia z żadną drogą. Tym samym poszczególne działki nie są faktycznie dostępne. Po drugie, wartość pojedynczych aktywów platformy przemysłowej różni się znacząco w zależności od lokalizacji, stanu budynków oraz dostępu do lokalnej infrastruktury. Po trzecie, większość potencjalnych inwestorów była zainteresowana terenem pod zabudowę; z otrzymanych w sumie 26 dokumentów przetargowych 17 dotyczyło zakupu całej platformy Tractorul.
- (51) Dlatego likwidator za bardzo prawdopodobną uznał sytuację, w której mniej atrakcyjne aktywa nie zostaną oddzielnie sprzedane potencjalnemu inwestorowi. W rezultacie aktywa te generować będą dodatkowe koszty administracyjne i koszty utrzymania dla Tractorul, a tym samym dla AVAS jako właściciela. Podział terenu również spowodowałby znaczące koszty administracyjne, np. wydatki związane z pomiarami katastralnymi i rejestracją gruntów.
- (52) Strategia sprzedaży Tractorul jako całości została następnie zatwierdzona przez AVAS.
- (53) W odniesieniu do uzyskanej ceny Komisja odnotowuje, że zgodnie ze sprawozdaniem z wyceny zamówionym przez likwidatora wartość aktywów Tractorul (tj. suma wartości 37 poszczególnych aktywów) wynosiła około 100 mln EUR. Likwidator zastosował 23 % obniżkę w odniesieniu do połączonych aktywów, ustalając tym samym cenę wywoławczą na poziomie 77 mln EUR. Obniżka taka została obliczona na podstawie doświadczenia likwidatora oraz tego, że sprzedaż blokowa przynosi znaczące korzyści w przeciwieństwie do sprzedaży poszczególnych części.
- (54) Postępowanie wybrane przez likwidatora w przypadku sprzedaży Tractorul to przetarg. Zgodnie z zasadami proceduralnymi określonymi w decyzji rządu nr 577/2002, jeżeli na pewnym etapie uczestnicy co najmniej dwóch oferentów i nikt nie składa wyższej oferty (co przed składaniem ofert określono na poziomie 5 %), przetarg wygrywa oferent z niższym numerem rejestracyjnym⁽¹⁴⁾. Ponieważ cena wywoławcza została zaakceptowana przez Flavus i drugiego inwestora, jednak żaden z nich nie chciał przelicytować, Tractorul został sprzedany za 77 mln EUR oferentowi o niższym numerze rejestracyjnym, tj. firmie Flavus. Tym samym likwidator uzyskał cenę rynkową za aktywa przedsiębiorstwa i nie pomniejszył zasobów państwa.
- (55) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że uwzględniając szczególne okoliczności przedmiotowej sprawy, AVAS poprzez sprzedaż aktywów Tractorul jako całości uzyskała za nie cenę rynkową, a tym samym nie pomniejszyła zasobów państwa i postępowała jak podmiot gospodarki rynkowej.

6.2. Klasyfikacja pomocy państwa: wniosek

- (56) Na podstawie powyższej oceny stwierdza się, że przy sprzedaży Tractorul nie dołączono żadnych warunków, które mogłyby obniżyć cenę sprzedaży bądź zniechęcić potencjalnych inwestorów do złożenia oferty. Sprzedając wszystkie aktywa jako całość w ramach dobrowolnej likwidacji, AVAS uzyskała najwyższą cenę na rynku, nie zmniejszyła zasobów państwa i postępowała jak podmiot gospodarki rynkowej. Dlatego sprzedaż Tractorul nie stanowi pomocy państwa.

7. WNIOSEK

- (57) Komisja uważa, że sprzedaż Tractorul przez rumuńską agencję prywatyzacyjną AVAS w dniu 6 lipca 2007 r. nie stanowi pomocy państwa,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Sprzedaż przez Rumunię platformy przemysłowej Tractorul przedsiębiorstwu Flavus Investiții SRL nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

⁽¹⁴⁾ Numer rejestracyjny odpowiada kolejności składania dokumentacji przetargowej.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rumunii.

Sporządzono w Brukseli, dnia 2 kwietnia 2008 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji
